№ 19.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 6. MARCA ROKU 1798. we WTOREK.

Ponieważ Jego Królewſka Mość *Pruſka* Pan Nasz Miłościwy przez urządzenie gabinetowe od 1980 *Stycznia* roku bieżącego nakazać raczył, ażeby na wſzelkie obce Wódki pachniące, Pomady i Malowidła podwyżſzony podatek od ſześciu ſrebrnych groſzy na Talarze lub 25. procentow podług ſprawiedliwego ocenienia, a to dla poparcia kraiowey induſtryi, nałożonym był, przeto takowe Obwieszczenie nnieyſzym Pismem do publiczney podaie ſię wiadomości, aby ſię każdy do tego ſtoſować mógł. — Dan w Warſzawie dnia 20. Lutego 1798.

J. K. Mości Pruſs Południowych Woyſkowa i Eko.nomiczna Kamera.

DE HOYM. DE GOLDBECK. HELWING.

---

z Wiednia dnia 24. Lutego.

Ambaſſador Francuzki Generał *Bernadotte* miał iuż konferencyą z Baronem *Thugut* Miniſtrem Stanu w okolicznościach politycznych.

Sekretarz legacyi *francuzkiey* Ob: *Godin* przybył tu dnia 19. t. m. i przywiozł z sobą od Dyrektoryatu inſtrukcyą i liſty kredencyonalne dla Ambaſſadora Rzpltey *Francuzkiey* Generała *Bernadotte*, któ.ry mieć będzie wkrótce audyencyą u Cesarza Jmci.

Odebraliśmy wiadomość z *Wenecyi*, iż nakoniec ogłoszony tam zoſtał Patent Cesarſki znoszący wszyſtkie Municypalności, Kommiſſye, tymczasowe Rady, i wſzelkie inſtytucye od 12. Maja 1697. od którego naywyższa władza do nich przenieſioną zoſtała.

Wypis z Liſtu z Rzymu dnia 10. Lutego.

Z powodu przyiacielſkiego wdania ſię Dworu *Neapolitańſkiego* do Rządu *Francuzkiego* i do Cesarza, ſprawuiący intereſſa Rzpltey *Francuzkiey* w *Neapolu* Obywatel *Bruet*, oświadczył urzędownie temu Dworowi, iż poſtępowanie woyſk *Francuzkich* ku *Rzymowi*, nie miało innego zamiaru, iak domagać ſię od Rządu znakomitey ſatysfakcyi, i że Dwór *Neapolitańſki* tym mniey powinien ſię ſpodziewać iakiegokolwiek przeciw ſobie lub ſwoim kraiom nieprzyiacielſkiego zamiaru, iż ſama liczba woyſka *Francuzkiego* nadto niedoſtateczna na przedſiewzięcie napaści tego Króleſtwa, powinna wszelką w tey mierze zaspokoić wątpliwość.

Tym czasem odbieraliśmy tu nieuſtanne donieſienia o zbliżaniu ſię woyſk *Francuzkich* do *Rzymu*. Dowiedzieliśmy ſię oraz, iż wszyſtkie Municypalności Xięſtwa *Urbinu* i *Marchii* ua rozkaz kommendanta *Francuzkiego* wyſłały ſwoich Deputowanych do *Ankony*, dla uznania tego Miaſta za Miaſto centralne nowey Rzpltey, to ieſt Rzpltey *Ankońſkiey*.

W miarę zbliżania ſię woyſk *Francuzkich* do *Rzymu*, widzieliśmy tu niezmierną liczbę porozrzucanych po ulicach, i poprzylepianych po murach Pism drukowanych, zachęcaiących lud, a osobliwie gwardyą obywatelſką, do powſtania przeciw Rządowi. Lubo te pisma żadnego niesprawiły ſkutku, przedſiewzięto iednak wszelkie śrzodki dla utrzymania w mieście dobrego porządku w przeświadczeniu, iż gdyby źle myślący ludzie potrafili uſkutecznić wewnątrz rewolucyą, byłaby nieuchybnie naſtąpila w rządzie *Rzymſkim* i panowaniu Papielkim odmiana. Na ten koniec Oyciec S. wyznaczył 3ch Kardynałow, to ieſt: *Borgia*, *Rovarella*, i *Rannunccini*, iako Inkwizytorow Stanu dla utrzymania dozoru i spokoyności publiczney, z nadaniem im nayobszernieyszey i nieograniczoney władzy.

Wkrótce odebraliśmy wiadomość, iż przednia ſtraż pod kommendą Generała *Cervoni* przybyła do *Foligno*, i że Generał kommenderuiący *Berthier* poſtępował z armią wynoszącą do 25. tyſięcy ludzi, oraz z ogromną artylleryą i ammunicyą woienną. Na tę wiadomość Oyciec S. wyprawił w deputacyi Kardynała *Somaglia*, Prałata *Arigoni* i Xcia *Giuſtiniani*, ażeby ſię udali do Generała *Berthier* dla weyścia z nim w umowę. Ambaſſador *Neapolitańſki* poprzedził ich kilku godzinami z ofiarowaniem pośrzednictwa ſwoiego Dworu. Ambaſſador ſpotkał tego Generała w *Terni*, a potym odprawił z nim długo konferencyą w *Narni*, lecz bez żadnego ſkutku. Generał *Berthier* oświadczył mu, iż niechce ſię widzieć z Deputowanemi Papieſkiemi, gdyż niemiał inſtrukcyi traktowania z niemi, lecz że przed murami *Rzymu* da wiedzieć o swoich zamiarach; ażeby zatym ciż Deputowani powrócili do *Rzymu*, i przełożyli Oycu S. iżby ſię nieoddalał, zapewniaiąc go, iż o ſwoią osobę i o odmianę Rządu niczego ſię obawiać nie ma. — Ambaſſador uwiadomił o tym Deputowanych; lecz nie mógł dociec iakie były Generała kommenderuiącego zamiary, i iakiey żądać zamyśla ſatysfakcyi, wiadomo mu tylko było, iż Generał *Berthier* weydzie do *Rzymu* z całą lub z częścią swoiey armii. — Te byly wiadomości z któremi Ambassador i Deputowani powrócili do *Rzymu*.

W tym przeciągu czasu Oyciec S. i całe kollegium namyślało ſię względem oddalenia ſię do *Neapolu*. Lecz łatwo ſię można było domyśleć, iż za wyiazdem Papieża, naſtąpiłaby rewolucya, a *Rzym* byłby uznany za kray opuszczony i zoſtaiący bez Rządu. Uwiadomił zatym Oyciec S. przez liſty całe kollegium, iż w żadnym przypadku nieopuści Rzymu, i że pragnie ażeby wszyscy Kardynali za iego poszli przykładem. Mimo to iednak, Kardynałowie *Albani* i *d' York* wyiechali za granice na dniu wczorayszym.

Przy wyieździe ambaſſadora *Neapolitańſkiego* i deputowanych Papiezkich, ambaſſador *Hiſzpańſki* kawaler *Azara*, odebrał liſt od Generała *Berthier*, z prożbą, ażeby przyiechał do *Civita Caſtellana* dla pomowienia z nim. Na tychmiaſt ten ambaſſador wyiechał do Generała *Berthier*, a dnia wczorayszego nazad do Rzymu powrocił, i znowu tegoż wieczora do niego odiechał. Można było poznać, iż woyſka *Francuzkie* w krótce wkroczą do Rzymu, i że w przypadku iakieykolwiek negocyacyi, miniſter *Hiſzpańſki* będzie iey tłomaczem i pośrzednikiem. Mowią przytym, iż ambaſſador *Neapolitańſki* czyni w ſwoim pałacu do wyiazdu przygotowania.

Za pierwszym kawalera *Azara* od Generała *Berthier* powrotem, Kardynał ſekretarz ſtanu wydał edykt, w którym uwiadomia lud o zbliżeniu ſię armii *Francuzkiey*, uprasza każdego o przyiazne *Francuzow* przyięcie, i zagraża karą śmierci, ktoby ſię ważył naymniey ich obrazić, lub w iakimkolwiek ſpokoyność publiczną mięszać ſposobie. — Procz tego wyſłano Xcia *Giuſtiniani* i Xcia *Gabrielli* dla towarzyszenia Generałowi *Berthier* przy iego wieździe do *Rzymu*.

Dziſieyszey nocy część armii zaięła górę *Mario*, która od ſtrony *Watykanu* wznoſi ſię nad *Rzymem*; tam poosadzali armaty i mozdzierze z bombami. Sam Generał kommenderuiący nocował w mieszkaniu wieyſkim *Mellini*. Tego poranku reſzta armii opasała *Rzym* i przyległe zaięła okolice. Generał *Berthier* żądał, ażeby woyſkom iego wydany był zamek S. *Anioła*, a w tym momencie w którym to piszę, Gwardya Papiezka zaczyna ſię z tym zamkiem rozſtawać.

z Londynu dnia 9. Lutego.

Mungo Parke wydał na publiczność opisanie ſzczegułow o nowym mieście *Houſſa* w głębi *Afryki* leżącego (o którym wspomnieliśmy w Nr: 14. naszey gazety) doſtrzegł, on iż tam płynie rzeka *Niger* od wſchodu podług hiſtoryi *Herodota*. Rzeka ta w wielu mieyscach ſzersza ieſt od *Tamizy*, mieſzkańcy używaią podwoynych czołnow dla przewożenia ſię na niey. kraie, które ta rzeka oblewa, maią więcey nad ſto mil długości, i przeszło 50. ſzerokości. *Mungo Parke* wyraża, że zacząwszy od brzegow zachodnich *Oceanu*, uszedł około tyſiąca mil ku śrzodkowi kraiu. Kray ten zamieszkały ieſt przez murzynow, znayduią ſię tam także *Maurowie* lecz tych mnieysza ieſt liczba. Grunta uprawiane ſą przez niewolnikow, którzy innych procz motyki nieużywaią narzędzi. właściciele nie znaią użytku pługa i nieutrzymuią bydła. Nie znaią tam innych rękodzieł procz materyow bawełnianych, które każda familia na własne wyrabia potrzeby. Maią kruſzce żelazne, które przepalaią za pomocą ziemnych węgli, i z których robią noże i inne narzędzia. Miaſta ich nie ſą tak dobrze budowane iak te, które ſię znayduią w ſtronie południowey *Barbayi*, domy z nilkiemi dachami, iedno tylko noszą piętro i niewidać tam gmachow publicznych. W całey prawie rozległości tego kraiu *Mungo Parke* niewidział u mieszkańcow inney żywności procz żyta *Indyiſkiego* i chleba robionego z pewnych owocow. Mówi także o drzewie, które nazywa *Drzewem maſłowym*, ponieważ orzech iego owocu zawiera w ſobie pokarm maiący ſmak, kolor i gęſtość maſła. Lud ieſt nieoswiecony i bałwochwalczy. Naypożytecznieyszy ſposob zwiedzania tego narodu ieſt ſprawować konszt felczerſtwa lub czarodzieyſtwa. Zamiana ich potrzeb dzieie ſię przez proszek złoty, lub przez konchy nazwane *Cauris*, które także w *Indyach* ſą używane zamiaſt pieniędzy. Lud ten nie ieſt dla cudzoziemcow ani dzikim, ani ſrogim. Gdy *Mungo Parke* rozſtawał ſię z naczelnikiem czyli Królem iednego z nayrozlegleyszych kraiow, położonego na 550. mil od zachodnich brzegow, Król ten lubo go rozumiał być ſzpiegiem, podarował mu iednak 5. tyſięcy konchow. Podrożni nie maią przyczyny lękać ſię Lwow i innych ſrogich zwierząt. *Mungo Porke* więcey ſię przeſtraszał na ſpotkanie iednego *Maura*, ieżeli 20. lwow razem.

z Paryża dnia 17. Lutego.

Uważaią tu, iż gdyby *Anglicy* chcieli przeszkodzić złączeniu ſię Floty *Hiszpańſkiey* z *Francuz-*

ką, muſieliby nayprzód oderwać od ſwoiey Floty 20. okrętow. *Hiszpani* maią ich 40. trzebaby zatym przeciw nim równą wyſtawić liczbę. *Breſt* ieſt wſtanie uzbroić przynaymniey 30. okrętow, *Anglicy* byliby przymuszeni wyprowadzić przeciw nim 40. okretow, a przynaymniey 23. lub 24. przeciw *Hollendrom*, gdyby ci 18. tylko uzbroić ich mieli.

Tym ſposobem choćby *Francuzi* poſiadali mnieyszą liczbę okrętow, *Anglicy* dla utrzymania ſwoiey na morzu przewagi potrzebowaliby przynaymniey 150 okretow uzbroionych i uekwipowanych, lecz gdzież znaydą doſtateczną liczbę ludzie? *(Wypis z Monitora,)*

Dziennik *la Feuille de la Gironde* donoſi o przyłączeniu ſię do Floty *Hiszpańſkiey w Cadix* 19. okretow *Francuzkich* i bywszych *Weneckich*, z śrzódziemnego morza.

Obywatel *Prinet* podał Dyrektoryatowi proiekt pływaiącego obozu, złożonego z ſtatkow zupełnie nowego kształtu. Trwałość iego ma być tak mocna, iż potrafi wytrzymać wszyſtkie przypadki morſkie, i wszyſtkie attaki nieprzyiacielſkie. Wynalazca podeymuie ſię wybudować ten oboz w wielkości przyſtosowaney do pomieszczenia 100,000. woyſka. Wielu znakomitych artyſtow roztrząsali ten proiekt, i osądzili go za godny uwagi Rządu.

Obywatel *Sotin*, złożył urząd Miniſtra Policyi, i obiął go Obywatel *Dondeau*, który iuż był Szefem tegoż ſamego wydziału pod *Merlinem*.

Obywatel *Sotin*, ma zaſtąpić mieysce Miniſtra Pełnomocnego w *Genui*, po Obywatelu *Falpoult*, który złożył ſwoią dymiſſyą.

Drzewo wolności zaszczepione zoſtało na wierzchołku wielkiey góry S. *Bernarda*. Po uſkutecznioney iuż w obydwóch *Walezyach* Rewolucyi, można wierzyć, iż cała *Szwaycarya* ſkładać będzie iednę i nierozdzielną Rzpltą.

Seſſya ſekretna Rady 500. dnia 24. odprawiona, miała za cel przyłączenie *Mühlkausen* do Rzpltey *Francuzkiey*.

Insurrekcya nieuſtaie w *Korsyce*; Generał *Vaubois*, upraszał Rządu o przyſłanie 10,000. woyſka.

Generał dywizyi *Delaiſtre* znany pod imieniem *Tilly*, inspektorem czterech dywizyi zachodnich, mianowany ieſt Inspektorem woyſk *Francuzkich* na uſłudze Rzpltey *Batawſkiey* zoſtaiących.

Mylnie donieſiono o powrócie Generała *Hedouville*. Liſt z *Breſt* pod 8mym tego mieſiąca pisany, wyraża, iż wyprawa do *St Domingo* ieſt iuż w zupełney do rozwinięcia żaglów gotowości, a tylko na pomyślny wiatr oczekuie.

Mówią o przybyłych tu świeżo depeszach z *Portugalii*, i że Dwor *Lizbońſki* po użaleniu ſię nad aresztem ſwego Pełnomocnika, doprasza ſię o paszport dla nowego Poſła; iż zoſtaie w mniemaniu, iakoby iuż woyna między obiema Mocarſtwy była ukończona. Pan *d'Aranjo* znayduie ſię zawsze w *Temple*. Nie ma podobieńſtwa, ażeby zoſtał uwolnionym bez iakieykolwiek decyzyi względem zaſkarżenia onego. Niewiadomo przez kogo ta okoliczność roztrząsaną będzie.

Zapewniaią, iż Dyrektoryat niewyszle Ambasadora do *Konſtantynopola*, lecz tylko ſprawuiącego intereſſa.

Wydana przez Dyrektoryat Wykonawczy Rezolucya uwolniła od ſekweſtru dobra deportowanych do *Cayenny*, iako to: *Barthelemy*, *Pichegru*, *Rovere*, *Barbé-Marbois*, *Laſond-Ladebat*, *Aubri*, *Murinais*, *Tronçon-Ducoudray*, *Villot*, *Dalarue*, *Baurdon*, *Lavilleheurnois*, *Ramel*, *Brothier*, *Dossonville*. Te dobra oddane będą Plenipotentom tych osob.

Na iedney z oſtatnich ſeſſyi Rady 500. Obyw: *Audouin* czynił rapport o urządzeniu Teatrow Narodowych, i względem kweſtyow przez *Cheniera* podanych: 1.) Czy należy umiarkować teraźnieysze Prawa o Teatrach?— 2.) Jaka ma być iſtota dozoru, który Dyrektoryat Wykonaw: mieć nad niemi powinien?— 3.) Jakim ſposobem należy urządzić nadgrody maiące być udzielanemi Teatrom, które ſtatecznie zaſługiwać ſię będą Rzpltey.

Pierwsza część rapportu wyiaśnia to prawidło, iż Teatra powinny ſię przykładać do inſtrukcyi publiczney, iż maią być pomieszczone w rzędzie inſtytucyow Rtpublikantſkich; Iż trzeba Rządowi oddać ſtaranie doprowadzenia ich do tego zamiaru.

Mówca odpowiada potym na zarzuty przeciwko temu projektowi czynione: — Utrzymywano, iż Teatralne widoki niewpływały w obyczaie i publiczne zdania, których powszechnie są tłumaczami; Iż nie można w Teatrach uſtanowić tey różnicy, iaka zoſtała wnieſioną do innych ſtanow; iż guſta równie iak fizognomie są odmieniaiące ſię, i że nie można nikomu wydzierać wolności bawienia ſię. Powſzechna na to odpowiedź ieſt, iż Teatrow nie należy uważać iako handluiącą profeſſyą, ale iako ſzkołę inſtrukcyi publiczney. A na dowód ſłuszności tey myśli, Ob: *Audouin* wyraża swoy żal, iż nie żyią za naszych czasow *Corneille*, *Racine*, a nadewſzyſtko *Moliere*, którego nazywa Prawodawcą Teatru. Daliby poznać przez powſtanie przeciw wyſtępkom, iak ieſt mocny oręż teatralnych reprezentacyow.

Mówi nakoniec o nadgrodach dla Antreprenerow, Aktorow i Autorow sztuk teatralnych, i że zamiar Kommiſſyi ieſt ſprzyiać tey inſtytucyi.

z Hagi dnia 18. *Lutego.*

Tego poranku zgromadzenie konſtytucyine odprawiło nadzwyczayną ſeſſyą z powodu liſtu, który Prezydent odebrał od władzy wykonawczey względem wymowienia ſię wielu osob od przyięcia urzędow w adminiſtracyi, do ktorych były mianowanemi. Dekret w tey mierze zapadły, a od całego zgromadzenia i od arbitrow z oklaſkiem przyięty, ſtanowi nie tylko utratę wszyſtkich praw obywatelſkich, ale nawet wygnanie z kraiu tych, którzy wzbraniać ſię będą ſłużyć oyczyznie na tych ſtopniach, do których zoſtaną zawołanemi.

Reforma w adminiſtracyach prowincyonalnych i znieſienie wydziałow przyłożą ſię do powiększenia dochodow przez znaczne zmnieyszenie wydatkow. Sama adminiſtracya *Holandyi* kosztowała 200. tyſięcy zł: gdy teraźnieysza ciała adminiſtracyi nego płaca wynoſi tylko do 50. tyſięcy złotych. Wszyſtkie wydziały, z których każdy ſkładał ſię z 21. członkow, zaſtąpione będą przez miniſtrow. Zmnieyszenie pensyow, które dochodziły do miliona, ieſt trzecim oſzczędności zrzodłem. Lecz nadewszyſtko w departamentach woyny i marynarki zamiarem ieſt w prowadzić nayściſleysze gospodarſtwo, i znaczne oszczędzić koſzta.

Officyerowie regimentu *Niemieckiego de Waldeck* niechcieli wykonać przyſięgi republikantſkiey, zasadzaiąc ſię na wyrażachſwoiey kapitulacyi, która przepisuie ſzczegulnie przyſięgę wierności. Lecz zgromadzenie konſtytucyine ſkaſſowało natychmiaſt officyerow wraz z kapitanem *Zielberg*, który nowey przyſięgi wcale wykonać niechciał, i mianowało do kommenderowania tymczasowo regimentem, ſubalternow, którzy woli prawa ſtali ſię poſłusznemi.

Donoszą z *Dunkierki*, iż Generał *Buonaparte* przybył tam w licznym towarzyſtwie, i z wielką przyięty zoſtał okazałością.— Oczekiwany ieſt teraz w *Oſtendzie*. Rozległość morza zacząwszy od uyścia *Skaldy* aż do *Calais*, okryta ieſt okrętami woiennemi *Angielſkiemi*, a ſtanowiſko *Dunkierki* ieſt nieiako w oblężeniu trzymane.

z Turczech dnia 4. *Lutego.*

W woyſku buntowniczym *Basmana-Oglu* poſtrzeżono wiele Oſficerow z różnych Narodow, biegłych w taktyce i inżynieryi. To woyſko ieſt opatrzone w liczną artylleryę. — Mieſzkańcy *Serwii* naywięcey w tey woynie cierpią. *Basman-Oglu* zbiera teraz mocną armią pod *Widdinem*. — Ogłoſił ſię on zupełnym protektorem *Grekow* Porcie podległych.

z Raſtadt dnia 19. *Lutego.*

Odpowiedź Deputacyi Rzeszy na Notę Pełnomocnikow *Francuzkich* pod datą d. 14. t. m.

Mieliśmy gruntowną nadzieię, iż okazana chęć w nocie pod 10. *t. m. poznania w całey ſwoiey rozciągłości umiarkowanych warunkow pokoiu, przekona pełnomocnikow Rzepltey* Francuzkiey *o mocnym pragnieniu Rzeſzy zbliżenia ſię do pokoiu. Lecz przeciwna nota tegoż dnia podana nie odpowiada temu życzeniu, i ſzczegulnie popiera tylko propozycyą na dniu* 18. *t. m. przez Legacyą* Francuzką *uczynioną względem uſtanowienia zaſady pacyfikacyi. Lubo Rzeſza znayduie ſię teraz w przedſięwzięciu nieopierania ſię dłużey powtarzanym żądaniom zrobienia tey zaſady, iednakże pełnomocnicy* Francuzcy *roztrząsnąwſzy na nowo ważne przyczyny wyrażone w poprzedzaiących notach, ſami oſądzą, iak mało przyſtać można na proponowaną w całey ſwoiey obſzerności zaſadę, podług którey* Ren *żądany ieſt za granice obydwoch kraiow. Dla dania iednak większego powolności dowodu, i dla iak nayprędſzego pozyſkania pokoiu, deputacya mniema być potrzebą (nie bez wielkiego żalu) nie upierać ſię w czynieniu naywiękſzych ofiar.*

Gdyby zatym Rząd Francuzki *przyſtał na umiarkowanie warunkow pokoiu, tak iak ſię po iego ſprawiedliwości ſpodziewać należy, i gdyby tylko żądał połowy kraiow Rzeſzy na lewym brzegu Renu położonych, możnaby podług tey zaſady czynić negocyacye, a w tenczas ſzłoby tylko oto, ażeby Francya deklarowała chęć ſwoią względem części kraiow, które maią być uſtąpione, przy rozmaitych umiarkowaniach, ze wſzech miar nieodbitych, i maiąc wzgląd na uſtanowienie ile możności linii militarnych.*

Po tey ofierze legacya Francuzka nie może iuż w żadnym ſpoſobie powątpiewać o ſzukaniu ſzczerych do zawarcia pokoiu ſpoſobow. A zatym rząd Francuzki nie znaydzie iuż żadney przeſzkody do zapewnienia w tym przeciągu, ażeby dochowane było nayściſleyſze armiſticium, i oddalone zoſtały woyſka z lewego brzegu Renu, tak iak w tey mierze częste zachodziły prożby.

Dnia 20. *Lutego.*

Odpowiedź pełnomocnikow *Francuzkich* na notę Deputacyi Rzeszy pod dniem 19. Lutego.

Nota Deputacyi Rzeſzy dnia wczorayſzego wieczorem Miniſtrom pełnomocnym Rzepltey Francuzkiey, z ſtrony Hrabiego de Metternich pełnomocnika Ceſarza Jmci podana, wyſtawia umiarkowanie niezgodne zewſzech miar z oświadczonym przez Rzeplitą Francuzką żądaniem.

Proponowany w tey nocie podział zoſtawiłby wſzelkiego rodzaiu nieprzyzwoitości przywiązane do granic naturą nie oznaczonych, nie podaiąc żadnego ſzczegulnego pożytku, któryby mogł z temi nieprzyzwoitościami utrzymać ſzalę.

Gdy potym zwroci ſię uwaga, iż pobudki, przez które Deputacya Rzeſzy ſprzeciwiała ſię dotąd propozycyi Rzepltey Francuzkiey, odpierałyby niemniey cząſtkowe iak całkowite odſtąpienie, a zatym, iż ofiara połowy ieſt wyraźnym nieważności tych pobudek przyznaniem, nie można uſprawiedliwić przyczyn, dla których Deputacya walczy ieſzcze o drugą połowę, mianowicie gdy ſobie przypomni, iż w pierwſzey ſwoiey Nocie zaſadza ſię także na uwadze, małey tych kraiow wartości.

Z innych miar wiadomo ieſt, iż Xiążęta i Stany maiące ſwoie dziedzictwa na lewym brzegu Renu, uczyniły oświadczenie względem uſtąpienia, którego uznaią potrzebę, a tak ſame oſobiſte i ukryte względy mogą wieść ſpor z powſzechnym życzeniem, które woła o pokoy po długiey i okropney woynie.

Rzeplta Francuzka winna ieſt powſzechnemu upragnieniu, winna ieſt ſamey ſobie, ażeby ſię nieprzykładać do przedłużenia nieſzczęść, któremi ludzkość ieſt obarczona, znoſząc dłużey przewłoki, których niechęć na robienie nowych związkow publicznie używa. Przeto miniſtrowie Francuzcy oświadczaią, iż mocniey iak kiedy obſtawaią przy zupełności ſwoiey propozycyi. Żądaią rychłey i wyraźney odpowiedzi na zaſadę, która od dawna była przewidziana, od wſzyſtkich dobrych umyſłow

za przyzwoitą i potrzebną uznana, od stron nay-większy w tym interess maiących pozwolona, która nakoniec odstępuie tylko tego co iuż Rzeplta posiada, i zabespiecza przyszłą obydwoch kraiow spokoyność. Do Członkow Deputacyi Rzeszy należy rozważyć, ieżeli się mniemaią być w odpowiedzi za wszystkie nieszczęścia, któreby za sobą w tym zdarzeniu upor lub przewłoka sprowadzić mogła.

W *Rastadt* dnia 2. Ventose (20. Lutego) Roku 6. Rzeczypospolitey.

TREILHARD, BONNIERS.

Listy z *Paryża* pisane zapewniaią, iż General *Buonaparte*, nie opuści iuż swoiey armii przed uskutecznieniem wylądowania do *Anglij*. To przedsięwzięcie nastąpić ma przed końcem miesiąca Marca.

Obywatel *Maingaud* przesłał wszystkim kantonom *Szwaycarskim* po iednym exemplarzu proiektu konstytucyi P. *Ochs*. Podług tego preiektu *Lucerna* będzie tymczasowo głownym mieyscem nowey Rzeczypospolitey iedney i nierozdzielney.

Zapewniaią, iż miasto *Bienne* żąda się przyłączyć do *Francyi*, i że na zgromadzeniu mieszczan i magistratu dnia 7. t. m. uchwalono wysłać do *Paryża* deputacyą, któraby się udała do dyrektoryatu z żądaniem tego przyłączenia.— General *Schauenbourg* dnia 18. ma przenieść głowną kwaterę swoiey armii z *Delmont* do *Bienne*.

General *Sainte Suzanne* przybył do *Strazburga* i obiął kommendę 5. dywizyi woyskowey, która się rozciąga od *Huningi*, aż do *Landawy*.— *Francuzi* pracuią z naywiększą usilnością około przywrocenia fortyfikacyow twierdzy *Kekl*, która się zawiera w obrębach tey kommendy.

z Bazylei dnia 10. Lutego.

Ten który tu iako Deputowany przybył dnia 7. t. m. z *Berny* dla traktowania z pełnomocnikiem *francuzkim* Ob: *Mengaud*, był Major *Rey*. Ob: *Mengaud* kazał go przypuścić do siebie iedynie na prozby emigrantow z *Arau*. Przyiąwszy go dosyć zimno, dał mu następuiącą krótką deklaracyą: Iż ieżeli nie iest iuż za pozno, *Berna* ma wysłać do niego pełnomocnikow z nieograniczoną plenipotencyą. Dał mu także exemplarz nowey Konstytucyi napisaney dla *Szwaycarow*, z wyrazem, iż taka iest wola Dyrektoryatu.

Wczoray przeprowadzono tędy 50. armat *francuzkich* ku granicom *Berneńskim*.

Rząd *Berneński* przesłał następuiące Pismo Dyrektoryatowi Francuzkiemu:

Obywatele Dyrektorowie! Pozwolcie ludowi *Berneńskiemu*, który nayścisley z rządem swoim złączony, przemawia do was przez usta nasze, pozwolcie, szczere i otwarte uczucia swoie, względem stunkow w których się z rządem *Francuzkim* znayduie, z śmiałą odwagą i męstwem, iakie mu przystoi, w obliczu wielkiego Narodu oświadczyć. Od wieków przywykły z ludem *Francuzkim* dobre dla siebie uznawać sąsiedztwo, daiąc mu liczne swey niewątpliwey przyiaźni dowody, lud ten nie mógł bez żywey boleści dostrzedz tak wielkiey odmiany, i widzieć zrywaiące się te szczęśliwe, a dotąd nie przerwanie trwaiące przyiaźni związki. Lud ten ożywiony nayszczerszym i pełnym szacunku uczuciem, w związku z rządem swoim, bierze to sobie za nayświętszy obowiązek oświadczyć wam Obywatele Dyrektorowie, że naymocniey sobie pokoiu, oraz przywrocenia zobopolney przyiaźni i dobrego sąsiedztwa życzy, i iest gotowym, gdyby iakie między Narodem *Francuzkim* a naszym zachodzić miały trudności, one usunąć i załatwić ile to uczynić się pozwoli, bez uszkodzenia niepodległości wolnego Narodu, którą on postanowił aż do ostatniey krwi kropli utrzymać i bronić. Pełni zaufania w słuszności, pretensyi ze strony tego wolnego ludu, obiecuiemy sobie po sprawiedliwości waszey Obywatele Dyrektorowie, iż prędka i pomyślna na nie wasza nastąpi odpowiedź. W tym przypadku spodziewamy się niezawodnie, że cofnąć każecie woyska swoie od granic naszych, gdyż na ów czas i lud nasz który iedynie w celu własney obrony chwycił się oręża, podobnież zwinie przygotowane do woyny chorągwie swoie. Powtarzamy nayusilniey prozbę naszą— Nayprędszey odpowiedzi żądamy, abyście byli zapewnionemi o rzetelności naszego ku wam i Narodowi *Francuzkiemu* uszanowania.

Powolni na usługi wasze, Rząd w związku z Ludem Rzpltey Berneńskiey.

Podług planu konstytucyi Obyw: *Ochs*, Rzplta *Helwetow*, będzie *Jedną i Nierozdzielną*. Rady Prawodawcze postanowią miasto, które uważane będzie iako *Stolica Helwecyi*. Związki *Gryzonow* zaproszone będą, ażeby składały część tego nowego kraiu. Jeżeli na to przystaną, podział Kantonow będzie następuiący: 1.) Kanton *Walezyi*, głowne miasto *Sitten*. — 2.) Kanton *Lemański*, głowne miasto *Lauzanna*.— 3.) Kanton *Fryburga*, łącząc w to *Peterlingen*, *Wiflisbourg*, aż do *Brush i Murten*, głowne miasto *Fribourg*. — 4.) Kanton *Berneński* (oprócz kraiu *Wodzkiego i Argan*) głowne miasto *Berna*. — 5.) Kanton *Soleure*, głowne miasto *Soleure*.—6.) Kanton *Bazyleyski* z przyłączeniem części *Frickthal*, głowne miasto *Bazylea*.—7.) Kanton *Argau*, zacząwszy od *Arburga i Zoffingue*, głowne miasto *Arau*. 8.) Kanton *Lucerny*, głowne miasto *Lucerna*. — 9.) Kanton *Underwald*, łącząc w to *Fagelburg*, głowne miasto *Stanz*. — 10.) Kanton *Uri*, łącząc w to doline *Ursen*, głowne miasto *Altorf*. — 11.) Kanton *Bellinzone* (czyli cztery Woytostwa Włoskie *Livin*, *Bollenz*, *Riviera i Bellinzone*) głowne miasto *Bellinzone*. — 12.) Kanton *Lugano* (czyli 4ry Woytostwa dolne: *Lugano*, *Mendrisio*, *Locarno i Valmaggia*) głowne miasto *Lugano*. — 13.) Kanton *Rhecyi* (związku *Gryzonow*) głowne miasto *Coire*.— 14.) Kanton *Sargan*, łącząc w to *Rheinthal*, *Sax*, *Gams*, *Verdenborg*, *Garteren*, *Rapperswyl*, i *March*, głowne miasto *Surgan*. — 15.) Kanton *Glarys*, głowne miasto *Glarys*. — 16.) Kanton *Appenzel* w alternacie z *Herisau*. — 17.) Kanton *Turgowii*, głowne miasto *Frauenfeld*. — 18.) Kanton *St Galla* (z miastem i całym territorium, które należało do Xcia Opata), głowne miasto St *Gall*.— 19.) Kanton *Szafuzy*, głowne miasto *Szafaza*. — 20.) Kanton *Zurich* (oprócz *Winterthur*) głowne miasto *Zurich*. — 21.) Kanton *Zug* łącząc w to Miasto i Hrabstwo *Baden* nad *Limat* i wolne Woytostwa, głowne miasto *Zug*.—22.) Kanton *Zwitz* (z wyłączeniem *Gersau*, *Kusnach*, *Einsiedel* i *Hofen*, głowne miasto *Switz*.

Dnia 17. Lutego.

Dnia 12. t. m. Zgromadzenie nasze Narodowe wydało dekret wyrażaiący w treści: iż Rzeplta *Bazyleyska* wyrzeka się wszystkich praw panowania nad woytostwami *Włoskiemi*, które uznaie za kray wolny. Zgromadzenie ofiaruiętym woytostwom przyiaźń i braterstwo, i zaprasza ich, ażeby się przyłączyły do kraiu *Helwetow*. Postanowiono oraz, ażeby o tym dekrecie uwiadomić kantony *Lucerny*, *Zurich* i *Szafuzy*, w nadziei, iż poydą za tym przykładem.

Od granic Szwaycarskich d. 15. Lutego.

Obywatel *Maingaud* pisał do kantonow *Szwaycarskich* pod d. 10. t. m. list, w którym ich zapewnia, iż skoro tylko rozmaite rządy, osobliwie rząd kantonow *Soleure i Berny*, oddalą swoie woyska i za przykładem *Berny* i *Lucerny*, ogłoszą prawdziwą wolność i rowność, woyska *Francuzkie*, które nie maią innych rozkazow, tylko przeciwko *Bernie i Soleure*, dowiodą przez swoie od granic *Szwaycarskich* odstąpienie, iż Dyrektoryat *Francuzki* nie miał innych zamiarow, iak tylko zniesienie w kraiach *Szwaycarskich* oligarchii i daleki był od proiektow przeciwko territorium lub samowładności ludu *Szwaycarskiego*, którego zawsze uznaie być wolnym i niepodległym.

z Bern dnia 7. Lutego.

Wydziały tuteysze ogłosić kazały zawczoray odezwę do mieszkańcow, która się tu w treści umieszcza: — Oczekiwania wasze, kochani wspołziomkowie w pozyskaniu nowych praw i konstytucyi, nakoniec spełnione zostały. W iednym dniu z ludu słabego i niedołężnego stalście się ludem silnym i poważanym. To iest wysokie przeznaczenie człowieka, iż zmierza zawsze do wydoskonalenia iestestwa i zacności swoiey. Wszystkie dzieła ludzkie powinny się z biegiem upływaiących wiekow ulepszać. — Gmach Rządu naszego od wiekow stoiący, przy niektórych swych zaletach miał swe błędy i niedoskonalności, a Oycowie tego kraiu czuli iuż dawno potrzebę onego ulepszenia; i z upragnieniem wyglądali spokoynych momentow dla dogodzenia powszechnym życzeniom. Nic wam więcey nie pozostaie, iako stać się godnemi tych szanownych praw i wolności. Rząd dobry może być tylko owocem zimnego rozsądku i spokoynego umiarkowania. Wyprowadzenie takowey budowy iest dziełem doyrzewaiącego czasu; lecz zaczynać zrzucanie dawnego gmachu wprzód niż nowy może być wystawionym, byłoby to podawać się na wszelkie burzliwego powietrza niewygody. Gdy nawałność zagraża z obłokow Żeglarzom, czuły na obowiązki powołania swego Sternik, umacnia tym silniey Rudel; lecz razem każe rozbijać świeże żagle, aby okręt tym prędzey mógł zdążyć do portu. Zbawienie Oyczyzny, uszczęśliwienie wasze i potomkow waszych, iest teraz w waszych ręku, kochani wspoł-obywatele.— Gdyby zaś po tym wielkim dziele *Ziednoczenia*, które wam dziś zapowiadamy, nie mieli się ieszcze rozbroić nieprzyiaciele nasi; gdyby nie wszystkie ich zamiary miały być zniszczone; gdyby się ieszcze kto znalazł, któryby chciał znieważać świątynią naszey wolności, na ów czas głos Oyczyzny zgromadzi wszystkich około niey synow. Znacie, Obywatele, za co wam walczyć należy. Uroczyste zapewnienie wam Praw waszych, ma być chorągwią, przy ktorey stanąwszy, wyobrażać będziecie nieprzełamany mur przeciw wszelkim zamachom nieprzyiacielskim. Nad strumieniami krwi powiewać będzie nasza chorągiew, lecz iey nigdy nie opuściemy, lub ią przyniesiemy do naszych siedlisk, lub ich więcey niebędziemy oglądać. A ieżeli wyrok Opatrzności przeznaczył dla nas to co iest w życiu ludzkim nayokropnieyszego, przeięci wielkiemi imionami przodkow naszych, i wspomniawszy na krew, którą za swoich wylali potomkom, oświadczamy się przed całą ziemią i przed potomnością, oraz przed obliczem Wszechmocnego Boga, iż się raczey zagrzebiemy w gruzach naszey oyczyzny, niż zebyśmy mieli pod ucisklem uginać karki. — Możemy zginąć, lecz nasz honor nigdy nie zginie.

w Bernie dnia 5. Lutego 1798.

z Carlsruhe dnia 15 Lutego.

Deputacya *Trewirska* Doniosła Pełnomocnikowi Cesarskiemu na dniu 17. Grudnia roku przeszłego, w iakim położeniu znayduie się Garnizon twierdzy *Ehrenbreitstein*, oraz, iż Jego Elektorskey Mości zbywa na wszelkich sposobach opatrzenia woyska swego w żołd i potrzeby życia. W tymże samym czasie Jego Elektorska Mość uczynił w tey mierze przełożenie Cesarzowi Jegomości, i prosił o wsparcie i ratunek, lecz żadney nie odebrał odpowiedzi. W tym przeciągu czasu, Elektor Jmć myślał o tymczasowym zabieżeniu temu niedostatkowi; teraz zaś wyczerpane są wszelkie źrzodła, a zapas pieniężny zaledwo tylko na ieden miesiąc wystarczyć może. Jeżeli więc w krótkim czasie posiłki i pomoc dodane nie będą, woysko Elektora na początku przyszłego miesiąca Marca, niezawodnie zostanie rospuszczone; a tym sposobem, twierdza wyżey wspomniona wraz z całą iey Artyleryą opuszczona, dostanie się w ręce nieprzyia-

ciol. W tych tak naglących okolicznościach, Deputacya Elektorſko *Trewirſka* odnawia prożbę ſwoią do Pełnomocnika Ceſarſkiego, aby w ciągu ninieyszego mieſiąca nieuchronna pomoc była uczynioną, iżby to nieszczęście zawczasu było uſunięte.

W czaſie traktowania względem ſzańcu *Reńſkiego* przy *Manheymie*, Generał Francuzki *Ambert*, dał ſię ſłyszeć, że w warunkach traktatu pokoiu w *Campo Formio* wyraźnie umowiono zoſtało, iż Rzpltey *Francuzkiey* ſzaniec *Reńſki*, przy *Manheymie* na lewym brzegu *Renu*, ma być uſtąpiony.

z Ratyzbony dnia 17. *Lutego.*

.Liſt z *Wiednia* pod datą 12. t. m. znayduiący ſię w Dzienniku wychodzącym w tym mieście, zawiera w ſobie, iż tamteyszy Ambaſſador *Ottomańſki* odprawił z Miniſterium nadzwyczayną konferencyą, na ktorey upraszał o pomoc Dworu Ceſarſkiego przeciwko buntownikowi *Basman-Oglu.*

Liſty z *Semlina* piſane zgadzaią ſię z innemi donieſieniami, iż *Basman-Oglu* ma przy ſobie znaczną liczbę Cudzoziemcow. Z tych wielka liczba, iako wiadoma ſztuki woienney, używana ieſt do odprawiania ſłużby Adiutantſkiey, do robienia planow, i pomnażania partyzantow.

z Manheimu dnia 19. *Lutego.*

.Dnia onegdayszego *Francuzi* dokończyli zburzenia nad-*Reńſkiego* ſzańcu. Teraz kommunikacya z obydwóma brzegami ieſt powrócona, z warunkiem iednak, iż nie wolno będzie przewozić zboża, ani mąki z lewego na prawy brzeg *Renu*, i że woyſkowi, którzy z iednego brzegu na drugi przechodzić zechcą, powinni być w paszporty opatrzonemi.

z Moguncyi dnia 22. *Lutego.*

.Dnia wczorayszego Adminiſtracya Centralna i Trybunały Departamentu *Mont-Tonnerre* z wielką uroczyſtością rozpoczęły ſwoie urzędowanie. Obywatel *Millot*, bywszy Członek Zgromadzenia Konſtytucyinego, na rozkaz Obywatela *Rudler*, był przytomnym tey ceremonii. Dnia dziſieyszego Obywatel *Mallingen*, mianowany zoſtał Prezydentem Adminiſtracyi Centralney; Innemi Członkami są Obywatele *Petersen*, *Gugel*, *Mosdorff*, i *Losin.*— Odprawować będą ſwoie ſeſſye w *Lowenhoff*, (gdzie niegdyś zaſiadała Regencya Elektoralna) Prezydentem Trybunału kryminalnego ieſt Obywatel *Macke*; Prezydentem Trybunalu cywilnego pierwszey ſekcyi Obywatel *Schmitt*, Palac *Erthal* przeznaczony ieſt dla tych Trybunałow.

z Kolonij dnia 5. *Lutego.*

Oſtatniey niedzieli garnizon przenioſł ſię z tąd do *Nimegi.* Mieysce iego przez małą liczbę woyſka dotąd ieſt zaſtąpione. Naiutro ſpodziewamy ſię iedney pułbrygady. Woyſka coraz ſię więcey ściąga do blokowania fortecy *Ehrenbreitſteynu.*

Od Granic Roſſyiſkich dnia 8. *Lutego.*

Wyszedł nowy własno-ręczny ukaz Jego Imperatorſkiey Mci, iż nikt zacząwszy od 1go Lutego niepowinien pod karą wygnania z kraju noſić frakow, giletow, kapeluszów okrągłych, bócikow, ogromnych alsztuchow, pantalonow, ale ma być ubrany w ſukni Niemieckiey z ſtoiącym kołnierzem, i kamizelami Niemieckiemi maiącemi kieszenie spuszczone.

z Medyolanu dnia 12. *Lutego.*

Miniſter *Neapolitańſki* odebrał dnia onegdayſzego kuryera z depeszami, które mniemaią być ſtoſownemi do intereſſow *Rzymſkich.* We dwie potym godziny ztąd wyiechał. Mówią, iż ſię udał do *Romanii*, i że zamyśla znaydywać ſię w głowney kwaterze Generała kommenderuiącego *Berthier.*

Obywatel *Semonville* przyiechał tu szczegulnie w prywatnych intereſſach, i żadnym harakterem publicznym w tym momencie zaszczyconym nie ieſt.

Rozchodzą ſię tu wiadomości o bliſkim przyłączeniu Rzpltey *Lukańſkiey* do kraiow Wielkiego Xcia *Toſkanii*, który ma nam uſtąpić niektorych części territorium z tey ſtrony Miaſta *Maſſa Carara* leżacych.

Krol *Neapoltcańſki*, równie iako i *Sardyńſki* ofiarowali Allians Rzpltey *Cisalpińſkiey*; lecz ta dała obom odpowiedź, że właśnie w tym czaſie ma zamiar traktować z *Ftancyą* względem podobnegoż związku; Po zawarciu dopiero takowego Traktatu, umawiać ſię będzie o przyiaźń z innemi Mocarſtwy.

Od Granic Włoſkich d. 26. *Stycznia.*

Francuzi posuwaiąc ſię coraz bliżey ku *Rzymowi*, żadnego nigdzie nieznaydywali odporu; gdzie zaś naywiększey doświadczaią przeciwności, dzieie ſię to pospolicie, iak z omdlewaiącą i w ſobie ſamey uie ufną ſiłą, ktòra niby ſię chce bronić, w ten czas gdy naywięcey o bespiecznym myśli dla ſiebie ſchronieniu, tak, iak ſię ſtało w *Oſimo.* Jeszcze dnia 4. t. m. korpus *Francuzow*, ſtanął przed tym miaſtem. Za odebraną wiadomością o zbliżaiącym ſię nieprzyiacielu, wszyſtko rzuciło ſię do broni, w mieyscu, w którym mieli wchodzić *Francuzi*, poſtawiono iedną armatkę. Gdy iuż ſtanęli przed bramami, Republikanie wyſłali Dragona; który z liſtem w ręku przybył pod iednę z bram mieyſkich. W tym ſzyldwach zawoła: kto idzie? *Francuz* odpowie, Dragon. Po czym dano na niego ze wszyſtkich ſtron ognia. lecz żaden wyſtrzał, nie był tak ſzczęśliwym, aby mógł ubić Dragona *Francuzkiego.* Tym czasem *Francuzi* cofnąwszy ſię, oczekiwali na poſiłki, lecz kommendant miaſta *Papiezkiego*, wymawiał ſię nazaiutrz, że niewiedział, że to byli *Francuzi*. bo inaczey, byłby im kazał zaraz bramy otworzyć, W tym naſtąpiła kapitulacya, a dzielny Garnizon *Papiezki* wyciągnął z miaſta.

OBWIESZCZENIE

Względem zakazanego używania Polſkim ſtęmplem oznaczonych lub zagranicznych Kart.

Da das Warschauer Publicum ſich hin und wieder noch immer ohnerachtet des dagegen unterm 24. Decembris 1796. *erlaſsenen und allgemein, und allgemeinen Androhung der edictmäszigen Strafe bekannt gemachten verbots, ausländische oder mit dem pohlnischen Stempel verſehene ſpiel karten zum Nachtheil der Stempel Einkünſte bedient; ſo ſiehet die untcrzeichnete Königliche Kriegs und Domainen Kammer ſich veranlaſzet, iene verordnug vom* 24. *Decembris* 1796. *das keiner weder mit ungeſtempelten noch mit pohlniſch geſtempelten Karten Spielen, ſelbige zum Verkauf anbiethen, oder gar würcklich abſetzen ſoll, hiermit ernſtlichſt zu erneuern, und das Publicum für deren Gebrauch ſowohl in öffentlichen, als privat Geſellſchaften zu verwarnen, wie auch auf den Grund des erneuerten Stempel Edicts vom* 13. *May* 1766 *ausdrücklich feſt zuſetzen, und zu jedermanns Achtung bekannt zu machen: daſz von jetzt ab auf Contraventionen dieſer Art genau invigilirt, und in iedem Betretungs-Falle die Strafe, wie folgt verfügt werden wird.*

Es ſoll nehmlich ein jeder: der es ſich beykommen läſzt, fremde und ungeſtempelte Karten einzuführen, es mögen ein oder Fünf Spiele ſeyn, auſzer der Confiscation derſelben, in ein hundert Reichſthaler, und für iedes Spiel drüber in 20. *RThlr Strafe genommen werden, welches auch derjenige, der mit dieſen, oder mit pohlniſch geſtempelten Karten Spielen und einen unerlaubten Handel treibt, ebenmäſzig zu gewärtigen hat; wohingegen den Denuncianten einer ſolchen Contravention allemal die Hälfte der Geldbuſze zutheil werden wird.*

Auſzerdem iſt aber auch bemerkt worden, daſz vorzüglich hauſirende Juden ein Gewerbe deraus machen einzelne Taillen Spiel Karten um einige Groschen höher, als der werth derzelben iſt, und ſie bey den Special ſtempel rendanten zu haben ſind, unter der Hand zu verkaufen: und dadurch die käufer zu übervortheilen,

Damit nun dieſes vermieden, und das Publicum in den Hand geſetzt werde, ſich für einen jeder ſolhen Nachtheil zu hüten; ſo wird hiermit, wie es ſchon in dem Publicando vom 24. *Decembris* 1796. *geschehen iſt, abermals bekannt gemacht, daſz bey ſämtlichen Special Stempel Rendanten zu folgenden jedesmal ausdrücklich notirten Preiſen, die auf kein Fall, und unter keinem vorwande überschritten werden dürſen, mit dem Preuſziſchen Stempel versehene Spiel Karten zu haben ſind.*

1.) Eine Franzöſiſche auch Pohlniſche oder Deutſche Kupfer Karten a ſpiel 12. *gut: gr. — 2.) Dergleichen Holtz-Stich a Spiel* 10. *g. g, — 3.) Ordinaire Franzöſiſchen auch Pohlniſche oder Deutsche Karten; a ſpiel* 8. *g. gr. — 4.) Ordinaire Pohlniſche oder Deutſche Karten: a Spiel* 4. *g. gr. — 5.) Schlechtere Pohlniſche oder Deutſche Karten: a ſpiel* 2. *g. gr.* — ferner — *6.) Feine Kupfer Tarock Karten, a ſpiel* 1. *RThler* 8. *g. gr. — 7.) Dergleichen Holtz Stich a ſpiel* 1. *RThler und 8.) Ordinaire Tarock Karten Holtz Stich* 16. *g. gr. — Warſchau den* 18. *Febr:* 1798.

Gdy Publiczność Warſzawſka dotąd ieszcze, pomimo w tey mierze pod dniem 24. Grudnia 1796. wyszłego i powszechnie, pod zagrożeniem w Edykcie wyrażoney kary ogłoszonego zaka zu, zagranicznych i Polſkim ſtemplem oznaczonych kart z uszczerbkiem dochodow ſtemplowych używa; przeto widzi ſię niżey podpisana Królewſka Woyſkowa i Ekonomiczna Kamera być przyniewoloną, owo rozrządzenie od 24. Grudnia 1796 ażeby ſię nikt ani nie ſtemplowanych lub też Polſkim ſtemplem oznaczonych kart na ſprzedaż wyſtawiać lub ie wcale nawet ſprzedawać nie ważył, ninieyszym Obwieszczeniem ſurowo ponowić, Publiczność od używania takowych kart tak w publicznych iako i w prywatnych kompaniach oſtrzedz, iako też ſtosownie do odnowionego ſtemplowego Edyktu od 13. Maia 1796. wyraźnie poſtanowić, i do publiczney podać wiadomości, iż odtąd na wſzelkie kontrawencye w takowym ſposobie iak naypilnieyszâ baczność dawana będzie i za każde takowe przeſtępſtwo, kara naſtępuiąca, nieochybnie wyznaczoną zoſtanie.

To ieſt: każdy takowy, który ſię odważy obce i nieſtemplowane wprowadzić karty, bądź iednę lub pięć talii, ten procz konfiſkaty onychże ſto Talarow i nadto po dwadzieścia Talarow od każdey talii za karę zapłacić będzie muſiał, iako też i ten, który takiemi lub Polſkim ſtemplem oznaczonemi Kartami grać, lub takowemi niedozwolony handel prowadzić będzie, rowney że podlegać ma karze, którey połowa denuncyantowi takowey kontrawencyi wypłaconą zawſze będzie.

Procz tego i to ieſzcze dociec zono, iż oſobliwie żydzi po domach ſię włoczący handel tym prowadzą i poiedyńczo talie kart kilką groſzami wyżey, iak ich cena ieſt i za iaką ie u ſpecyalnego ſtemplowego Rendanta doſtać można, potaiemnie przedaią i tym ſposobem kupuiącemu krzywdę czynią.

Dla zapobieżenia więc temu i dla przeſtrogi Publiczności, ażeby ſię każdego takowego uszkodzenia uſtrzedż mogła, podaie ſię powtórnie do wiadomości tak iak iuż w Obwieszczeniu pod dniem 24. Grudnia 1796 ogłoszonym zoſtało, iż u wszyſtkich ſpecyalnych ſtemplowych Rendantow za naſtępuiącą i za każdą razą oznaczyć ſię matącą cenę, która w żadnym przypadku i pod żadnym pretextem przeſtąpioną być nie może Kart ſtemplem Pruſkim oznaczonych zawsze doſtać można.

1. Cienkie Francuzkie, Polſkie i Niemieckie koperſztychowe Karty talia po 12 ſr: gr: 2. takowych drzewoſztychowych 10.— 3. Ordynaryine Francuzkie, Polſkie i Niema karty talia 8 ſr: gr:— 4. Ordynaryine Polſkie Niemiecz Karty po 4. ſr. gr.— 5. Podleyśze Pol. Niem. Karty talia 2. ſr. gr. — daley — 6. Cienkie koperſztychowe Karty Tarokowe talia 1. Talar. 8, ſr. gr. — 7. Takowe drzewo ſztychowe talia 1. Talar i 8. ſr. gr. — Ordynaryine drzewosztychowe Tarokowe Karty talia. po 16: ſr. gr. w Warſz: d. 18. Lutego 1798.

Jego Krolewſkiey Mości Pruſs Południowych Woienno-Ekonomiczna Kamera.

v. Hoym. v. Goldbeck Helving.

Von der hieſigen Königl: Südpreuſ: Regierung iſt das zur Concurs Maſse des hieſigen Juden Loebel Israel gehörige zu Peterkau auf der Judenſtadt ſub N. 48. *unter der Jurisdictien des Peterkauer Domainen Juſtiz Amts belegene Haus, welches auf* 230. *RThlr.* 1. *g. g.* 4. 4/5. *d. gewürdigt worden ad haſtam geſtellt, und die Bietungs Termine auf der hieſigen Regierung coram Deputato dem Referendario Faltz auf den* 16. *April* 1798. *den* 19. *May a. c. Terminus peremptorius aber auf den* 20. *Junii c. jedes mal vormittags um* 9. *Uhr dergeſtalt angeſetzt worden, daſz in letzten Termin gedachtes Haus ohnſehlbar dem Meiſtbietenden zugeſchlagen, und auf die nachher einkommenden höheren Gobothe keine Ruckſicht genommen werden ſoll. — Auch dient zur Nachricht, daſz die Taxe von diesem Hauſe in der hieſigen Regierungs Regiſtratur täglich inspicirt werden kann. Urkundlich etc. Gegeben zu Peterkau den* 13. *Febr:* 1798.

Krol: Pruſs: Poł: Regencya tuteyſza do Massy konkursu domoſtwo tuteyszego żyda Lewka Izraela w Piotrkowie mieście żydowſkim pod Nr. 48. pod Juryz. Juſtitz amtu Piotrk. będące na 238. Tal. 1. d g. 4, 4/5. d. otaxowane pod licytacyą poddała i termin do licytacyi na Regencyi tuteyſzey przed Deputowanym Refferen: Faltz o g. 9. zrana na dzień 16. Kwiet. na d. 19. Maia i na d. peremptoryczny 20. Junii c. wyznaczono z tym warunkiem, iż na oſtatnim terminie to domoſtwo naywięcey daiącemu ſprzedane zoſtanie, a na podaiącą poźniey cenę uważaną niebędzie. Taxa tegoż domoſtwa do Patentu licytacyi przyłączona, przy wyciśnieniu większey Pieczęci Regencyi Naſzey Pruſs Południowych Piotrkowſkiey i zwyczaynych podpiſach dan w Piotrkowie d. 13. Lutego 1798.

Król: Pruſ: Połud: Regencya.

Redakcya *Gazety Korrespondenta Warſzawſkiego* od zaczęcia ſwoiey pracy, ſtarała ſię wſzelkich używać ſpoſobow na dogodzenie Publiczności, i w tym celu nietylko nieoszczędzała pracy, ale i znacznych często ponawianych kosztow, iako to z zbyt dużego druku, naięcia mnieyszego, gdy potym i ten dla nadto wyrobionych liter, zdawał ſię być nie czytelnym, Redakcya przysposobiła ſobie zupełnie nowy, lecz gdy nakoniec i ten dla ſwoiey drobności może nieco być niedogodnym, zapisała znowu inny cokolwiek wiekszy, którym ninieyſza Gazeta w naſtępuiącym kwartale zacznie być drukowaną. Z tych wſzyſtkich uſiłowań i przez wzgląd ſzczupłey prenumeraty, Publiczność uſprawiedliwi Redakcyą w tym, iż przedſiewzięła podnieść cenę ſwoiey Gazety. a przez to ſamo przyda nową podnietę gorliwości piszących. Bliſkie rozwiązanie tylu ważnych okoliczności w *Europie*, każe ſię ſpodziewać intereſſuiących wiadomości źrzodeł, te ſtarannie zbierać i dokładnie donoſić będzie obowiązkiem Redakcyi. — Cena tey Gazety od 1go Kwietnia z Pocztą, na rok Złł: Pol: 80. na puł roku Złł: 40. na kwartał Złł: 20. — w *Warszawie* na kantorze rocznie Złł: 60. puł-rocznie Złł: 30. kwartalnie Złł· 15. — Każdy zaś exemplarz groszy 20.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy JP. Eberta, *pod Nrem* 65. *na drugim piętrze.*